הא לאו הכי הדר בעיניה אמר רב יוסף מריש

שמו עליו דתניא יצלעות הבית אלו המלממין

. והעובים אלו המרישות רבי זירא אמר "שינוי

החוזר לברייתו בשינוי השם לא הוי שינוי

ושינוי השם שאינו חוזר לברייתו מי הוי שינוי

משמע דיחוש לח קנה ונרחה לפרש

דבלא יאוש איירי ולהכי פריך לרב

יוסף א"א בשלמא דשינוי השם לא

כלום הוא שפיר אלא אי אמרת

דשינוי השם קטן עם יאוש קני א"כ

שינוי השם גדול כי האי דמריש יש

לו לקנותו בפני עלמו וכן משמע

לעיל דשינוי השם חשוב גרידה הני

דפריך גבי גנב טלה ונעשה איל

ונהניה בשינוי השם דהוי שינוי השם

חשוב ועוד יש לומר דבכל מקום

הוי שינוי השם גרידא קני לרב

יוסף בלא יאוש ולכך יש להועיל לו במריש בלא יאוש דמה שלריך

יאוש בעורות לאו משום קנין דקנין

הוי משום שינוי השם לחודיה והיחוש

אין לריך אלא כדי שיועיל מחשבת

יחודו לשוייה אברזין דאם לאו היאוש

אין כאן שינוי השם וכן בהקדש

בעי עמו יאוש שאם אין יאוש אין שם הקדש חל עליו ואין כאן שינוי

השם וכן שינוי רשות אם אין יאוש

אין שינוי רשות אבל מריש בלא

יאוש נמי איכא שינוי השם ויש לו

להועיל בפני עלמו וכן גבי טלה

ונעשה איל דאמרי׳ לעיל וניקני בשינוי

השם: צנור שחקקו ולבסוף קבעו

פוסל את המקוה. כשיש לו לכזכז

מד' רוחותיו איירי שאם הוא פרוץ

אפי׳ מרוח אחד לא היה פוסל המקוה

כדמוכח במסכת מקואות (פ"ד מ"ד)

מ"ח ושינוי השם מילתה הניה הה"ג מוה' שכנא. הגיה הה"ג מוה' שכנה, ב) ב"ב סה: [מוספחל מקואר פ"ד], ג) [ב"ב סו:], ד) לקמן קיד. [מוספחל תרומות פ"א], ס) לקמן קיד. [לעיל סו. וש"נ], ו) לקמן קד:, ו) גי רש"ל כך נכמוב רחמנא והשיב את גזילו והשיב את הגוילה אשר גול ל"ל. ה) [לקמן לד:], ע) תמורה ו., י) סוכה ל. [ע' תוספות לקמן קיא: ד"ה גולן, כ) צ"ל חקיקה, ל) ומיהו אם היה קנוי לו קודם ההקדש לא הוי חשיב מצוה הבאה בעבירה כדמוכח כו׳ כן הגי' מהרנ"ש וכן הוא בתוס' גיטין,

רבינו חננאל ופריק רב יוסף שאני מריש ואף על גב שנבנה בבירה והוא בתוך הבניין, י נקרא לא נשתנה שמו, דחויא צלעות הכית אלו המרישות, , הנה בתוך עצמו נקראו הבנייז החוזר לברייתו בשינוי השם לאו שמיה שינוי. ושם לאו שמיה שינוי. ואין הלכה כמותו, דבענן למימר הגוזל צמר וטואו ואף על פי שהוא חוזר לברייתו קנאו. ואקשינן, והרי צינור דמעיקרא נקרא קצצתא, חתיכה של עץ והשתא צינור, דתניא צינור שחקקו ולבסוף . קבעו פסול וכול׳. ואו אמרת שינוי השם מילתא כי קבעו ולבסוף חקקו נמי כיון שנחקק נקרא צינור והצינור כולו אמאי לא פסיל. ופרקינן, שאני שאיבה דמדרבנן היא ולפיכך הקלו שלא תפסול השאיבה בעניין הזה את המקוה. וזו הלכה בתלמוד המוכר את הבית מכר את הדלת. ושנינו בתמורה פרק ראשון אין מים שאובין פוסלין את המקוה אלא לפי חשבון, ואמרינן בגמרא גג שיש בו כ״א בגמו א גג שיש בו כ א סאה מי גשמים ממלא בכתף י"ט סאה ופותקו בכיו -למקוה והן טהורין, שהשאיבה מטהרת ברבייה ובהמשכה. מכלל דרבנן . ברבייה ובהמשכה לא. בובייה ובהמשכה כא. אלא הכי דכי אתא רב דימי אמר ר' יוחנן שאיבה שהמשיכה כולה טהורה. טוורות: ואקשינן, או הכי משום דהיקלו הוא אפילו חקקו .. ולבסוף קבעו לא ליפסול. ופבסוף קבפו לא ליפסול. ופרקינן, התם כיון שנקרא עליו שם, כלי נקרא והוא שם צינור, קודם שיקבענו, שם צינה, קודם שיקבענה, החמירו עליו. מותבינן מן הגנב ומן הגזלן. ומפרקינן, התם נמי איכא שינוי השם. איכא דאמרי, אמ׳ רב חסדא מנין לשינוי השם שאינו קונה, שנ' והשיב את הגזלה מכל מקום. והא כתיב אשר גזל, ההוא מיבעי לי, על גזל שלו מוסיף חומש ולא על גזל אביו. וקימא לן דשינוי השם קונה. והא דאמ׳ . עולא אפילו אחר ייאוש לא קאני, הא אשכחן עולא דאמ׳ בהגוזל

לנעות הכית והעובים. קרא כתיב גבי בית עולמים: המלטטים. הא לאו חבי הדרא בעיניה. וסתם מריש כיון שבנאו גבירה המלטי כדאמרינן בהשוחפין (ב"ב דף ו.) שנותנים נסרים סביב פתחי חלונות ופתחין ובמקום חורי קיבוע הקורות: אלו המרישות. אלמא בתר הכי קרי להו נמי מרישות: ר' זירא אמר. מריש

היינו טעמא דלא מקניא בשינוי השם משום דחוזר לברייתו הוא אם יסתר הוי כשורא כדמעיקרא °אבל אברזין תו לא מקרי משכא: **דמעיקרא** קלילתה. שקודם שחקקו נקרה קלילת עך בעלמא: ולבסוף קבעו. והמשיך בו מי גשמים או מי נהר למקוה פסלו משום מים שאובין: קבעו ולבסוף חקקו. לאו כלי הוא אלא ארעא סמיכתא היא: שאיבה. מה שמקוה נפסל בג' לוגין מים שאובין מדרבנן הוא: אנם. חמסן דיהיב דמי: הקדישן הקדש. ואסור ליהנות: ותרומתן. אסור לורים. אלמא קני ליה לגזילה ביחוש: על גול אביו. בהגחל (לקמן ד' קד:) מפרש לה אפילו נשבע אביו לשקר אבל אקרן מחייב ליה קרא כדאמרינן התם: את גוילו. וממילה הימעוט גזל הביו:

והרי צינור דמעיקרא קציצתא והשתא צינורא ותניאי יצינור שחקקו ולבסוף קבעו פוסל את המקוה קבעו ולבסוף חקקו אינו פוסל את המקוה ואי אמרת שינוי השם מילתא היא אפי' קבעו ולבסוף חקקו נמי ליפסל שאני שאיבה ידמדרבנן היא אי הכי אפילו דרישא נמי התם איכא תורת כלי עליו בתלוש הכא אין תורת כלי עליו בתלוש מיתיבי סיהגנב והגזלן והאנם הקדישן הקדש ותרומתן תרומה ומעשרותן מעשר אמרי התם איכא שינוי השם דמעיקרא מיבלא והשתא תרומה הקדש מעיקרא חולין והשתא הקדש אמר רב חסדא א"ר יונתן מניין לשנוי שהוא קונה שנאמר

יוהשיב את הגולה סמה ת"ל אשר גזל אם כעין שגול יחזיר ואם לאו דמים ביוהשיב את הגולה סמה ה"ל בעלמא בעי שלומי האי אשר גזל מיבעי יילמעומי גזל אביו שאינו מוסיף חומש על גזל אביו א"כ "ניכתוב רחמנא והשיב את גזילו אשר גזל למה לי למכתב ש"מ תרתי ואיכא דאמרי אמר רב חסדא א"ר יונתן מניין לשנוי שאינו קונה שנאמר והשיב את הגזילה מ"מ והא כתיב אשר גזל ההוא ס מיבעי ליה יעל גזילו שלו מוסיף חומש ואין מוסיף חומש על גזל אביו: אמר עולא מניין ליאוש שאינו קונה שנאמר יוהבאתם גזול את הפסח ואת החולה יגזול דומיא דפסח מה פסח דלית ליה תקנתא כלל ٦ĸ

דדוקא טבלא שיש לה לבובו פוסל והר"י מסימפונ"ת פירש דאפילו פרוץ משני רוחות איירי כדרך לנור וכגון שחטטו לקבל לרורות שלא יעכבו את הגשמים כי ההיא דפ"ד דמקואות (מ"ג) החוטט בלנור לקבל לרורות בשל עץ בכל שהוא ובשל חרס ברביעית וא"ת א"כ מאי קאמר מעיקרא קלילתא והשתא לנור דמשמע דאפי׳ קבע תחילה יש לפסול המקוה לפי שמשתנה שמו ע"י חקיקה והלא אין משתנה שמו ע"י חטיטה שעושה לקבל לרורות דאותה היא שגורמת לפסול את המקוה וי"ל כיון שמשתנה שמו ע"י י חטיטה יש לחשבו כתלוש והחטיטה שעושה כאילו עושה אותה בתלוש: שאבה דרבנן. מפורש בפרק המוכר [את] הבית (ב"ב ד' סו. ושם ד"ה מכלל): הגוב והגודן. בהגחל בתרא (לקמן קיד.) פריך אי רבנן קשה גזלן אי רבי שמעון קשה גנב ומשני לה שפיר: מעיקרא שיבדא. ואע"ג דשינוי החור לברייתו על ידי שאלה כדאמרינן בהאשה רבה (יבמות ד' פח.) ובסוף הנודר מן הירק (נדרים ד' נט.) מ"מ לא חשיב להו שינוי החור לברייתו כלין דלה שכיחה: כוטיכן השתא הקדש. בקדשים שהין חייב בהחריות לה הוה לריך ליתן טעם זה דיש כהן שינוי רשות הלה שכיח לה הוה לרין ליתן טעם זה דיש כהן שינוי רשות הלה בעי להוקומי הפי במטחת ובחשם והע"ג דמעיקרה תורה דרחובן והשתה תורה דרחובן (6) מכל מקום שינוי השם יש כהן:

אמר עולא מניין ליאוש שאין קונה. משמע הכא דסבר עולא דיאוש לא קני וכן בהניזקין (גיטין ד' נה. ושם ד"ה מאי) דאמר עולא דבר תורה בין נודעה בין לא נודעה אין מכפרת מ"ט יאוש כדי לא קני וקשה לר"ת דבהגואל בתרא _{(לקמן} ד' קיד.) גבי פלוגתא דרבי שמעון ורבנן דגנב וגזלן האמר עולא מחלוקת בסחם אבל בידוע ד"ה יאוש קני ואור"ת דבכל מקום יאוש קונה רק לענין קרבן משום דהוי שתפון הפסץ הגבל הגוס קהות שוכו מהסיא דהניזקין (גיטין ד' נה: ושם) דפריך התם לעולא מהסיא דגגב והקדיש ואח"כ טבח ומכר מצוה הבאה בעבירה ומביא ראיה מהסיא דהניזקין (גיטין ד' נה: ושם) דפריך התם לעולא מהסיא דגגב והקדיש ואח"כ טבח ומכר משלם משלומי כפל ואין משלם ד' וה' וחני עלה כה"ג בחוך ענוש כרת ואי אמרת יאוש לא קני כרת מאי עבידתיה והשתא בלאו הסיא דתני עלה הוה ליה למפרך מגופה דאי יאוש לא קני אם כן אין לו כח להקדיש ואמאי פטור מד' וה' הא לא טבח דהקדש אלא ודאי לכל מילי מודה עולא דיאוש קני רק לענין הקרבה ולהכי פריך מדתני עלה דבחוץ ענוש כרת אלמא ראוי לפתח אוהל מועד ועוד מייתי ראיה ר"ת מריש לולב הגזול (סוכה ד" ל. ושם) דפסלינן לולב הגזול אפי" בי"ט שני ומפרש רבי יוחנן משום מלוה הבאה בעבירה שנאמר והבאתם גזול את הפסח גזול דומיא דפסח בין לפני יאוש בין לאחר יאוש בשלמא לפני יאוש דלאו דידיה היא אלא לאחר יאוש הא קנייה ביאוש מ"ט לא לאו משום מלוה הבאה בעבירה משמע דסבר בכל דוכמי דיאוש קני רק לענין מלוה וקשה לר"י לפי׳ דאם כן מאי פריך לעיל אביי לרבה מקרבנו ולא הגזול דלמא בקרבנו מודה רבה כמו עולא וכ״ת דסבר אביי אין חילוק כמ״ד בסוכה (שם.) מתוך שיוצא בשאול יוצא בגזול דלית ליה טעמא דמצוה הבאה בעבירה הא ע"כ אית ליה דאי לאו הכי כי אמרת נמי יאוש לא קני מקשה ליה אמאי אסור להקריבו כיון דשם הקדש חל עליו כדאמר דהוי יאוש ושינוי השם אלא ודאי משום דהוי מצוה הבאה בעבירה ועוד בההיא דגיטין (ד' נה: ושם) דבעי רבא כי אוקמוה רבנן ברשומיה משעת גניבה או משעת הקדישה ומאי נ"מ לגיזומיה וולדומיה ואליבא דעולא בעי לה כדמוכח סוגיא דהתם ואי בעלמא קני הא ע"כ משעת יאוש גיזותיה וולדות דידיה הוו ע"כ נראה לר"י דבכל מקום לעולא יאוש לא קני וההיא דהגוזל בתרא (לקמן ד' קיד.) הוי יאוש ושינוי השם דמעיקרא משכא והשתא אברזין ואע"ג דגבי קרבן נתי הוי יאוש ושינוי השם כדאמר לעיל דמעיקרא חולין והשתא הקדש מכל מקום כיון דאין קנוי לו אלא מחמת שהקדיש ולא (ם היו לו קנוי קודם פסליה רחמנא להקרבה משום מצוה הבאה בעבירה 0 כדמוכח בפרק לולב הגזול (סוכה די ל. ושם) דאמר להו רב להנהו אוונכרי כי זבניתו אסא מן הנכרים לגזוז אינהו כו׳ ופריך ולקנינהו בשינוי השם משמע דאי קנו ליה תו לא הוי מצוה הבאה בעבירה ודוחק לומר דסבר כרבי יצחק בר נחמני דלא חייש התם למצוה הבאה בעבירה ועוד אמר התם (ד לא.) האי כשורא דמטללחא עבדו ביה רבנן תקנתא מפני תקנת השבים וסוכה לא בעינן משלכם ולא מיפסל אלא משום מלוה הבאה בעבירה וכי קנייה בתקנתא דרבנן לא חשיב מלוה הבאה בעבירה כ"ש אי קנה קנין גמור והא דאמר בריש הגחל קמא (לקמן ד' זד.) הרי שגזל סאה חטין טחנה לשה אפאה והרים ממנה חלה כינד מברך אין זה מברך אלא מנאץ ודחי ליה התם דמני סבר בעלמא דשינוי קונה והכא משום מלוה הבאה בעבירה אע"ג דקנה קודם לכן לענין ברכה להזכיר שם שמים עליו ראוי להחמיר יותר אי נמי התם דחוי בעלמא הוא והשתא לעיל פריד אביי שפיר מקרבנו ולא הגזול דאי יאוש קנה אמאי מיפסל הא לא חשיב מצוה הבאה בעבירה כיון דקודם שהקדישה קנאה אלא ודאי יאוש גרידא לא קני אלא מחמת שהקדישה דה"ל יאוש ושינוי רשות או יאוש ושינוי השם כדמסיק לבסוף ולכך מפסל משום דה"ל מצוה הבאה בעבירה ובהניזקין (גיטין די נה: ושם) נמני אי לא דתני עלה מגופא דברייתא לא מצי פריך לעולא דאע"ג דיאוש לא קני שפיר חל הקדש משום דה"ל יאוש ושינוי השם ואדרבה מגופה דברייתא הוי סייעתא לעולא דאי יאוש קני כי לא הקדיש נמי פטור מד' וה' דשלו הוא טובח ושלו הוא מוכר כדפריך מינה לקמן (ד' סמ:) רבי יוחנן לריש לקיש דאמר יאוש קני ואדרבה מימה דלא פריך מינה לרב יהודה דפליג

לח א מיי׳ פ״א מהלי מתייאשים הבעלים ממנו וא"ת דמשמע דלא מקשה אלא מהלי נזילה ואבידה הלי י לרב יוסף אדרבה כ"ש דקשה לרבה טפי דלדידיה יאוש גרידא סמג עשין עא עג טוש״ע קני ולמאי דמשני דמריש שמו עליו אכתי תקשה לרבה דמהכא ח"מ סי שנ"ג סעי א וסי

בק ק״ה: למ ב מיי׳ פ״ו מהל׳ מקוחות הל׳ ו סמג עשיו רמח טוש"ע י"ד סי עםין לונו פוט עיין פי רא סעי' לד וסעי' לו: [רב אלפס ב"ב פ"ד דף ק"ל ובשבועות פ"ב ד' רל"א]

עין משפם

נר מצוה

סמג שם: בא ד מיי׳ פ״ד מהל׳ תרומות הל׳ יא: מרומום הכי ים. מב ה מיי פ"ו מהלי גולה הלי ג סמג :עשין עג

תורה אור השלם וחלונים אַטמות ו. וְתַּמֹרִים מְפּוֹ וּמְפּוֹ אָל וְתָמֹרִים מְפּוֹ וּמִפּוֹ אֶל כִּתְפּוֹת הָאוּלְם וְצַלְעוֹת הַבַּיִת וְהָעָבִּים:

2. וְהָיָה כִּי יָחֱטָא וְאָשֵׁם והשיר את הנזלה אשר עָשָׁק אוֹ אֶת הַפִּקְּדוֹן אַשֵּׁר הַפְּקָד אָתוֹ אוֹ אֵת אַשֵּׁר הַפְּקָד אָתוֹ אוֹ אֵת הָאֶבֶּדָה אֲשֶׁר מְצָא: ויקרא ה כג

ואמרתם זְאֲמֵוֹ (שֵׁב וֹזְּבְּוֹּ מַתְּלְאָה וְהַבְּחָתֶם אֹתוֹ אָמֵר יְיִ צְבְאוֹת וַהְבַּאתֶם הַחוֹלֶה וַהְבַאתֶם אֶת הַמֹּנְקְה הַאֶּרְצָה אוֹתְה הַמֹּנְקְה הַאֶּרְצָה אוֹתְה הַּמְּנְהֵיה בַּיֶּבְי מָיֶּדְכֶּם אָמֵר יְיָּ: מלאכי א יג

הגהות הב"ח

(ה) תום' ד"ה מעיקרא מולין וכו׳ מורא דראובן. נ״ב לקמן דף עו ע״א: (ב) ד״ה אמר וכו׳ ולא לו

גליון הש"ם

רש"י ד"ה ר"ז אמר וכו' אכל אכרזין. עי' סוכה דף ל ע"ב תוס' ד"ה ולקנייה:

מוסף רש"י

צינור. של עץ או של אבן עשוי כמין סילון ויורדין ממנו מיס למקוה (רשב"ם ב"ב סה:). שחקקו ולבסוף קבעו. נקרקע, פוסל את דמים שאובין פוסלין אומו, וכיון שהיה מורת כלי עליו קודם שקבעו לא מיבטל תו תורת כני עניו קודם שקבעו לא מיבטל תו שם כלי מיניה ומשוי להו שם כלי מיניה ונוש. שאובין למים שבתוכו (שם). ---מו. הרי הוא כעושה חרין בקרקע (שם). מה פסח דלית ליה תקנתא כלל. לחחר זמן להקריבו, שהרי מום קבוע עולמית הוא (פובה ל.).

כמם